

Universiteit
Antwerpen

Inleiding tot de jaarrekening

Hoofdstuk 2

*Eddy Laveren, Sven Damen & Peter-Jan Engelen,
Financieel Beheer voor KMO's,
Intersentia, Antwerpen, Derde editie.*

2.1 Welke zijn de wettelijke verplichtingen inzake de boekhouding?

- Jaarrekening opmaken en neerleggen bij de NBB volgens een verkort of volledig schema
- Volledig schema verplicht voor grote ondernemingen (of volgens keuze door kleine ondernemingen)
- Verkort schema voor kleine ondernemingen indien niet meer dan 1 van de volgende criteria wordt overschreden:
  - Jaargemiddeld personeelsbestand: 50
  - Jaaromzet (exclusief BTW): € 9 000 000
  - Balanstotaal: € 4 500 000

2.1 Welke zijn de wettelijke verplichtingen inzake de boekhouding?

- Micro-vennootschappen zijn kleine ondernemingen die niet meer dan 1 van de volgende criteria overschrijden:
  - ▢ Jaargemiddeld personeelsbestand: 10
  - ▢ Jaaromzet (exclusief BTW): € 700 000
  - ▢ Balanstotaal: € 350 000
- Mogen jaarrekening opstellen volgens verkort schema of in microvorm
- Jaarrekening bestaat uit: Balans, Resultatenrekening, Toelichting en Sociale Balans

2.2 Welke informatie kan men vinden in de jaarrekening?

- **Balans:**
  - Geeft overzicht van de bezittingen (activa) en de schulden (passiva)
  - Momentopname
- **Resultatenrekening:**
  - Geeft overzicht van de gerealiseerde opbrengsten en de gemaakte kosten (in een bepaalde periode)
  - Resulteert in winst of verlies

2.2 Welke informatie kan men vinden in de jaarrekening? (vervolg)

- Toelichting:
  - ▢ Meer gedetailleerde informatie over bepaalde posten in balans en resultatenrekening
  - ▢ Overzicht van rechten en plichten die niet in balans zijn opgenomen

- Sociale balans:
  - ▢ Informatie over het tewerkgestelde personeel: personeelsverloop, tewerkstellingsmaatregelen, opleiding, enz.

Balans

De balans

Boekhouden =>

- registreren van transacties
- op basis van documenten
- dubbele registratie van elke verrichting
(debet = credit)

1.1. Financieringsmiddelen (bronnen)

- **Eigen middelen (kapitaal)**

- Middelen verschaft door de aandeelhouders

Eigen vermogen

- **Financieringsmiddelen van derden**

- Schulden aan derden

Vreemd vermogen

PASSIEF van de onderneming

Werkmiddelen (bestedingen en bezittingen):

- **Vaste werkmiddelen**

- Investerings (materiële en financiële)

Vaste activa

- **Vlottende werkmiddelen**

- Bedrijfsproces

Vlottende activa

ACTIEF van de onderneming

BALANS =
Momentopname van de vermogenstoestand van de onderneming

ACTIEF

= Werkmiddelen

= Bezittingen

- Vaste activa
- Vlottende activa

PASSIEF

= Financiële middelen

= Schulden

- Eigen vermogen
- Vreemd vermogen

ACTIEF = PASSIEF

Oefening

Stel de beginbalans op:

Op 31/03/200x ziet de toestand van de onderneming Alpha er als volgt uit:

- **contant geld: 7.500 EUR**
- **waarde gebouw: 92.500 EUR**
- **waarde meubelen: 10.000 EUR**
- **voorraad handelsgoederen: 22.500 EUR**
- **De werkmiddelen worden gefinancierd met eigen vermogen**
- **nog te betalen facturen: 6.250 EUR aan de heer Smits**

Beginbalans Alpha

Actief		Passief	
		31/03/200x	
VASTE ACTIVA		EIGEN VERMOGEN	
Gebouwen	92.500	Kapitaal	126.250
Meubilair	10.000		
VLOTTENDE ACTIVA		VREEMD VERMOGEN	
Voorraad handelsgoederen	22.500	Leveranciers	6.250
Kas	<u>7.500</u>		<u> </u>
Totaal	132.500	Totaal	132.500

Indeling van de balans

	ACTIEF	PASSIEF	
L i q u i d i t e i t ↓	VASTE ACTIVA <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oprichtingskosten ▪ Immateriële vaste activa ▪ Materiële vaste activa ▪ Financiële vaste activa VLOTTENDE ACTIVA <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vorderingen +1 jaar ▪ Voorraden ▪ Vorderingen -1jaar ▪ Geldbeleggingen ▪ Liquide middelen ▪ Overlopende rekeningen	EIGEN VERMOGEN <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitaal ▪ Uitgiftepremies ▪ Herwaarderingsmeerwaarden ▪ Reserves ▪ Overgedragen resultaat ▪ Kapitaalsubsidies VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN SCHULDEN <ul style="list-style-type: none"> ▪ Schulden +1jaar ▪ Schulden -1 jaar ▪ Overlopende rekeningen	O p e i s b a r h e i d ↓

ACTIEF = PASSIEF

Voorbeeld Debra Bv: Wijzigingen in werk- en financieringsmiddelen

Beginbalans

Actief		02/04/x0	Passief	
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN	
Gebouwen	125.000		Kapitaal	100.000
Installaties	12.500			
Meubilair	5.000			
VLOTTENDE ACTIVA			VREEMD VERMOGEN	
Bank RC	6.500		Schulden + 1 jaar	
Kas	1.000		Lening KBC	50.000
		<hr/>		<hr/>
		150.000		150.000

$$EV = TV - VV$$

Aankoopfactuur:

Computer   2.500

+ 21% BTW   + 525

Te betalen   3.025

Wijzigingen op de balans

→ Toename bezittingen   2.500
(investering)

→ BTW-vordering t.o.v. Staat   525

→ Schuld aan leverancier   3.025

BTW is geen kost en geen opbrengst voor een onderneming !

03/04/x1 Debra Bv VOOR boeking aankoopfactuur

Actief	Passief
VASTE ACTIVA	EIGEN VERMOGEN
Gebouwen 125.000	Kapitaal 100.000
Installaties 12.500	
Meubilair 5.000	VREEMD VERMOGEN
	<i>Schulden + 1 jaar</i>
VLOTTENDE ACTIVA	Lening KBC 50.000
Bank RC 6.500	<i>Schulden - 1 jaar</i>
Kas 1.000	
150.000	150.000

03/04/x1 Debra Bv

NA boeking aankoopfactuur

Actief		Passief
VASTE ACTIVA		EIGEN VERMOGEN
Gebouwen	125.000	Kapitaal 100.000
Installaties	12.500	
Meubilair	5.000	VREEMD VERMOGEN
Computers	2.500	Schulden + 1 jaar
		Lening KBC 50.000
VLOTTENDE ACTIVA		Schulden - 1 jaar
Bank RC	6.500	Leveranciers 3.025
Kas	1.000	
BTW vordering	525	
	<hr/>	
	153.025	153.025

03/05/x1 Debra Bv

NA betaling leveranciersfactuur via bank RC

Actief		Passief	
VASTE ACTIVA		EIGEN VERMOGEN	
Gebouwen	125.000	Kapitaal	100.000
Installatie	12.500		
Meubilair	5.000	VREEMD VERMOGEN	
Computers	2.500	<i>Schulden + 1 jaar</i>	
		Lening KBC	50.000
VLOTTENDE ACTIVA			
Bank RC	3.475	<i>Schulden - 1 jaar</i>	
Kas	1.000	Leveranciers	0
BTW vordering	525		
	<hr/>		<hr/>
	150.000		150.000

Herwerking van de balans

- Activa= uitgebreide vaste activa + beperkte vlottende activa
- Uitgebreide Vaste activa :
  - oprichtingskosten
  - immateriële vaste activa
  - materiële vaste activa
  - financiële vaste activa
  - vorderingen op meer dan 1 J.

Herwerking van de balans

- Activa= uitgebreide vaste activa + beperkte vlottende activa
- Beperkte vlottende activa =
  - voorraden
  - Vorderingen op ten hoogste 1 j.
(handelsvorderingen en overige vorderingen)
  - geldbeleggingen
  - liquide middelen
  - overlopende rekeningen

Herwerkt schema van de balans

Actief	Passief
(Uitgebreide) Vaste activa (UVA)	Eigen vermogen (EV)
Oprichtingskosten	Kapitaal
Immateriële vaste activa	Uitgiftepremies
Materiële vaste activa	Herwaarderingsmeerwaarden
Financiële vaste activa	Reserves
Vorderingen op meer dan één jaar	Overgedragen resultaat
	Kapitaalsubsidies
	Voorschot aan vennoten op verdeling netto-actief (-)
	Vreemd vermogen op lange termijn (VVLT)
= Netto-bedrijfskapitaal = (EV+VVLT) – UVA	Voorzieningen en uitgestelde belastingen
	Schulden op meer dan één jaar
(Beperkte) Vlottende activa	= Permanent Vermogen (EV + VVLT)
Vorraden	
Vorderingen op ten hoogste één jaar	Vreemd vermogen op korte termijn (VVKT)
Geldbeleggingen	Schulden op ten hoogste één jaar
Liquide middelen	Overlopende rekeningen
Overlopende rekeningen	
Totaal actief	Totaal passief

De balansrekeningen

Elke balanspost wordt voorgesteld als een rekening

DEBET

Gebouwen

CREDIT

?

?

Boekingsregels van de balansrekeningen

D Actiefrekening C		D Passiefrekening C	
Beginbedrag Toename	Afname	Afname	Beginbedrag Toename

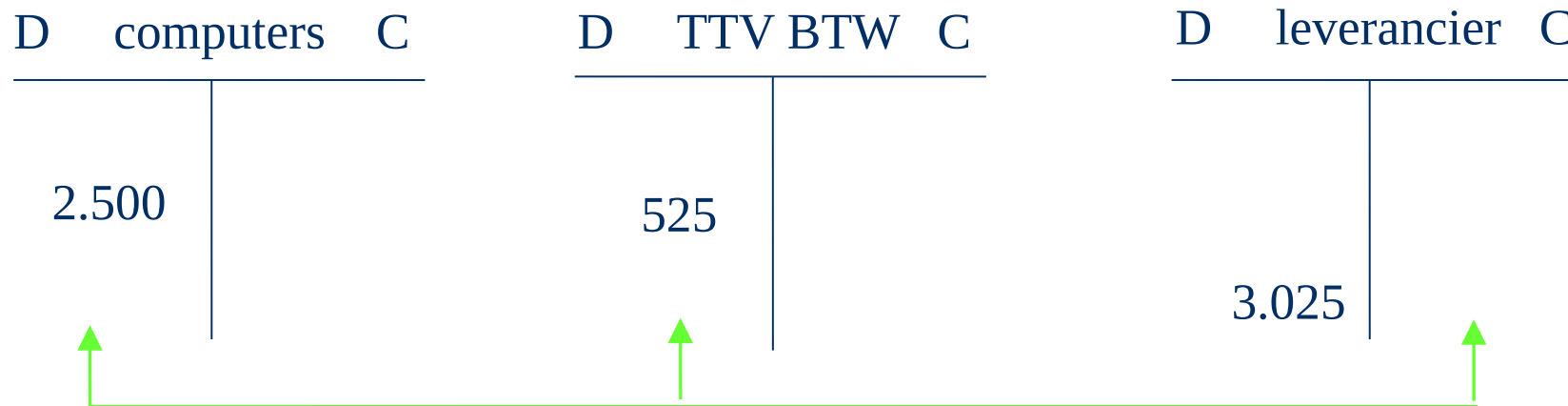
DEBET = CREDIT

Voorbeeld: boeken van een aankoopfactuur

Computer   2.500 -> toename van de investeringen (actief)

21% BTW   _   525 -> toename van de BTW-vordering (actief)

Te betalen   3.025 -> toename van de leveranciersschuld (passief)

DEBET = CREDIT

Voorbeeld: registreren van een bankoverschrijving om leverancier te betalen

Bank R/C   3.025   -> afname van het tegoed bank (actief)

Leveranciers 3.025   -> afname van de leveranciersschuld (passief)

Verschilpunten tussen balans en rekening

BALANS

- Statisch: momentopname
- Betrekking op alle activa en passiva elementen
- L = actief
R = passief
- Actief = Passief

REKENING

- Dynamisch: bij elke boeking
- Betrekking op één actief- of één passief element
- L = debet
R = credit
- Debet = credit bij elke boeking

Resultatenrekening

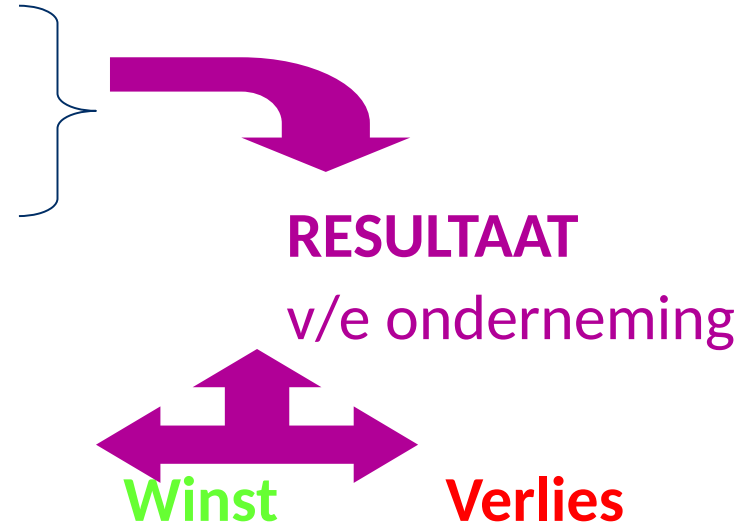
De resultatenrekening

Resultatenrekening =

Registratie van activiteiten die aanleiding geven tot het ontstaan van:

OPBRENGSTEN

□ KOSTEN

Balans

Momentopname van de bezittingen en vorderingen (actief) en van de schulden en verplichtingen (passief) van een onderneming op een bepaald tijdstip.

Resultatenrekening

Overzicht van alle kosten en opbrengsten van een onderneming gedurende een bepaalde periode (boekjaar).

Resultatenrekening

- Gerealiseerde winst of opgelopen verlies over boekjaar en samenstellende elementen ervan
- Kosten en opbrengsten opgenomen zonder rekening te houden met tijdstip waarop deze worden betaald of ontvangen:
  - Kosten $\neq$ uitgaven
  - Opbrengsten $\neq$ inkomsten
- Niet-kaskosten:
  - Geven geen aanleiding tot uitgaande kasstromen
  - Afschrijvingen, voorzieningen, waardeverminderingen

Resultatenrekening

- Resultatenrekening bestaat uit:
  - Bedrijfsresultaten: opbrengsten en kosten die rechtevreeks verband houden met bedrijfsactiviteit
  - Financiële resultaten: houden verband met financiële beslissingen
  - Uitzonderlijke of niet-recurrente resultaten: bedrijfs- en financiële opbrengsten en kosten die buiten normale bedrijfsactiviteit vallen
  - Belastingen op het resultaat
  - Wat zal er met resultaat gebeuren (winst inhouden/uitkeren)

Resultatenrekening: bedrijfsresultaat

Bedrijfsresultaat: Ontstaat uit recurrente of niet-recurrente commerciële, industriële of andere activiteiten

- Verschil tussen bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten

□ **Bedrijfsopbrengsten:**

- omzet of verkoop van goederen en diensten aan derden
- andere bedrijfsopbrengsten
- niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

□ **Bedrijfskosten:**

- aankoopkosten handelsgoederen, grond- en hulpstoffen
  - kosten diensten en diverse goederen
  - bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen
  - afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen
  - andere bedrijfskosten
- niet-recurrente bedrijfskosten

Resultatenrekening: financieel resultaat

- Houdt verband met beheer van geldmiddelen
- Verschil tussen financiële opbrengsten en financiële kosten
- **Financiële opbrengsten:**
  - interesten en dividenden
  - wisselkoersresultaten
  - kortingen contante betaling
  - niet-recurrente financiële opbrengsten
- **Financiële kosten:**
  - kosten van schulden
  - waardeverminderingen beleggingen
  - Wisselkoersresultaten
  - kortingen contante betaling
  - niet-recurrente financiële kosten

Resultatenrekening

Bedrijfsopbrengsten (recurrente en niet-recurrente)

- ▢ **Recurrente bedrijfskosten (kaskosten en en niet-kaskosten)**
- ▢ **Niet-recurrente bedrijfskosten**

Bedrijfsresultaat (bedrijfswinst of bedrijfsverlies)

+/- Recurrent financieel resultaat (Financiële opbrengsten – financiële kosten)

+/- Niet-recurrent financieel resultaat

Winst (of verlies) van het boekjaar voor belastingen

+/- Belastingen

Winst (of verlies) van het boekjaar na belastingen

Bestemming van het resultaat

Winst

Uitkering (dividenden, tantièmes, andere)

Reservering (min. 10% van geplaatst kapitaal)

Overdracht

Verlies

Tussenkost vennoten

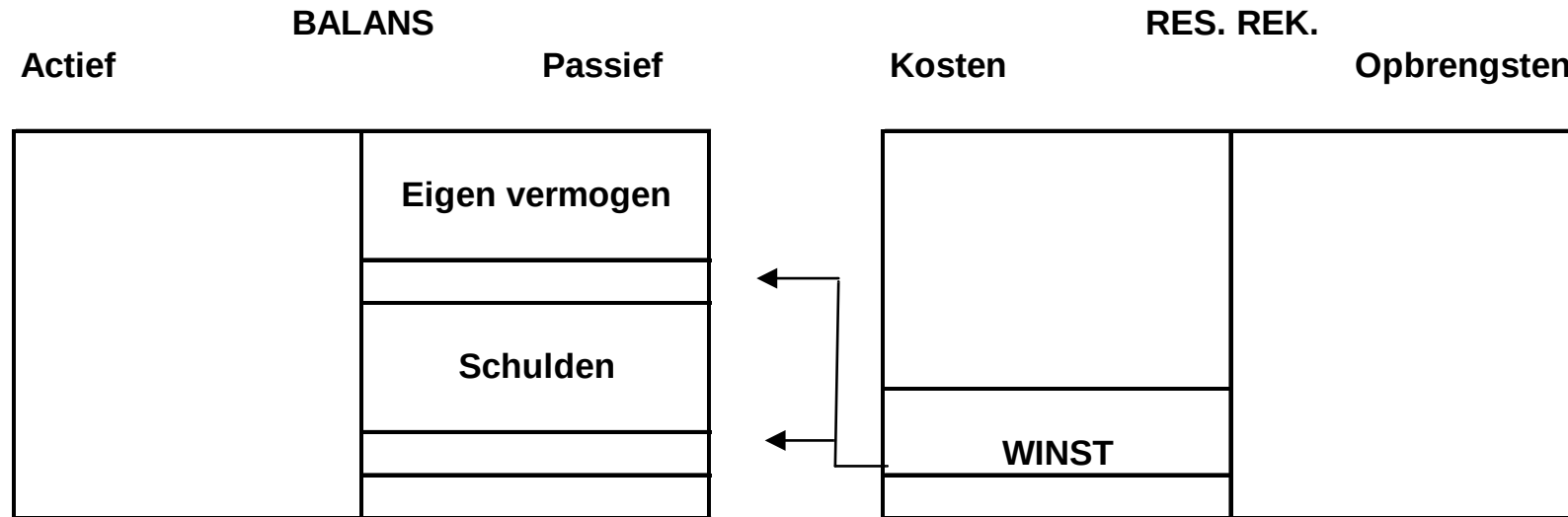

Kapitaalvermindering

Overdracht

Bestemming van het resultaat:

Balans wordt opgesteld na 'toewijzing'

Het minimum algemeen rekeningstelsel

Indeling in klassen (1 cijfer):

- 1 – 5 balansrekeningen
- 6 – 7 resultatenrekeningen
- 0 orderrekeningen
- 8 – 9 analytisch boekhouden

Groepen (2 cijfers)

Rekeningen (3 cijfers)

Sub-rekeningen (4 cijfers)

- Klasse 1: Eigen vermogen, voorzieningen voor risico's en kosten en schulden op meer dan één jaar
- Klasse 2: Oprichtingskosten, vaste activa en vorderingen op meer dan één jaar
- Klasse 3: Voorraden en bestellingen in uitvoering
- Klasse 4: Vorderingen en schulden op minder dan één jaar
- Klasse 5: Geldbeleggingen en liquide middelen
- Klasse 6: Kosten
- Klasse 7: Opbrengsten
- Klasse 0: Orderrekeningen (niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen)

■ Voorbeeld:

Klasse	5	Geldbeleggingen en liq. midd.
Groep	55	Kredietinstellingen
Rekening	550	Rekeningen fin. instellingen
Subrekening	5500	Zichtrekening Bank A
		5510 Zichtrekening Bank B
		5520 Zichtrekening Bank C

Jaarrekening nv Zitmeubel

BALANS NA WINSTVERDELING		20X2	20X1	20X0
Bedragen in eenheden EUR				
ACTIVA				
VASTE ACTIVA	20/28	43.315	40.242	57.230
OPRICHTINGSKOSTEN	20	13.534	449	917
IMMATERIELE VASTE ACTIVA	21	0	0	0
MATERIELE VASTE ACTIVA	22/27	26.261	36.285	51.799
Terreinen en gebouwen	22	9.091	9.729	10.367
Installaties, machines en uitrusting	23	10.823	19.841	30.922
Meubilair en rollend materieel	24	856	100	1.126
Leasing en soortgelijke rechten	25	5.491	6.615	9.384
Overige materiële vaste activa	26	0	0	0
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	0	0	0
FINANCIELE VASTE ACTIVA	28	3.520	3.508	4.514
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	663.831	661.634	780.901
VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR	29	0	0	0
Handelsvorderingen	290	0	0	0
Overige vorderingen	291	0	0	0
VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	3	210.965	211.596	266.439
Vorraden	30/36	210.965	211.596	266.439
Bestellingen in uitvoering	37	0	0	0
VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	40/41	416.597	378.578	423.084
Handelsvorderingen	40	287.45	351.268	394.573
Overige vorderingen	41	129.147	27.310	28.511
GELDBELEGGINGEN	50/53	0	8.325	0
LIQUIDE MIDDELEN	54/58	25.182	38.052	80.837
OVERLOPENDE REKENINGEN	490/1	11.087	25.083	10.541
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	707.144	701.874	828.121

PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	10/15	166.716	305.209	323.398
KAPITAAL	10	400.000	400.000	400.000
Geplaatst kapitaal	100	400.000	400.000	400.000
Niet-opgevraagd kapitaal (-)	101	0	0	0
UITGIFTEPREMIES	11	0	0	0
HERWAARDERINGSMEERWAARDEN	12	0	0	0
RESERVES	13	2.394	2.394	2.394
Wettelijke reserve	130	1.500	1.500	1.500
Onbeschikbare reserves	131	0	0	0
1. Voor eigen aandelen	1310	0	0	0
2. Andere	1311	0	0	0
Belastingvrije reserves	132	370	370	370
Beschikbare reserves	133	524	524	524
OVERGEDRAGEN WINST (VERLIES) (+)/(-)	14	-235.678	-97.185	-78.996
KAPITAALSUBSIDIES	15	0	0	0
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het nettoactief (-)	19	0	0	0

VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16	18.197	3.616	2.500
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	18.197	3.616	2.500
Uitgestelde belastingen	168	0	0	0
SCHULDEN	17/49	522.233	393.051	512.233
SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR	17	5.608	9.243	13.989
Financiële schulden	170/4	5.608	9.243	13.989
1. Kredietinstellingen, leasingschulden en soortgelijke schulden	172/3	0	0	0
2. Overige leningen	174/0	0	0	0
Handelsschulden	175	0	0	0
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176	0	0	0
Overige schulden	178/9	0	0	0
SCHULDEN OP TEN HOOCHSTE EEN JAAR	42/48	508.693	375.020	486.391
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	5.830	4.782	5.681
Financiële schulden	43	206.831	127.960	207.807
1. Kredietinstellingen	430/8	206.831	118.847	149.418
2. Overige leningen	439	0	9.113	58.389
Handelsschulden	44	230.790	168.621	190.363
1. Leveranciers	440/4	219.453	158.261	181.262
2. Te betalen wissels	441	11.337	10.360	9.101
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	0	0	0
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	65.242	73.657	82.540
1. Belastingen	450/3	4.991	6.521	13.170
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	60.251	67.136	69.370
Overige schulden	47/48	0	0	0
OVERLOPENDE REKENINGEN	492/3	7.932	8.788	11.853
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	707.146	701.876	838.131

RESULTATENREKENING				
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	70/76A	1.491.411	1.728.410	2.168.731
Omzet	70	1.398.876	1.697.056	2.074.092
Wijziging in de voorraad goederen in bewerking	71	2.717	-48.745	12.719
en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, afname -)				
Geproduceerde vaste activa	72	0	0	0
Andere bedrijfsopbrengsten	74	89.193	79.786	81.436
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	625	313	484
BEDRIJFSKOSTEN	60/66A	1.580.199	1.686.707	2.092.800
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	880.517	967.730	1.262.905
1. Aankopen	600/8	877.772	961.341	1.241.973
2. Wijzigingen in de voorraad (toename -, afname +)	609	2.745	6.389	20.932
Diensten en diverse goederen	61	337.140	344.253	422.296
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	306.399	344.697	371.733
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	16.534	17.341	17.471
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen+, terugnemingen -)	631/4	9.695	9.491	16.644
Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)	635/7	14.581	0	0
Andere bedrijfskosten	640/8	1.348	1.369	1.399
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)	649	0		0

FINANCIELE OPBRENGSTEN	75/76B	5.747	3.964	5.148
Recurrente financiële opbrengsten	75	5.747	3.964	5.148
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	0	0	0
Opbrengsten uit vlottende activa	751	4.190	484	0
Andere financiële opbrengsten	752/9	1.557	3.480	5.148
Niet-recurrente financiële opbrengsten	76B	0	0	0
FINANCIELE KOSTEN	65/66B	55.453	63.856	80.661
Recurrente financiële kosten	65	55.453	63.856	80.661
Kosten van schulden	650	14.472	17.383	24.858
Waardeverminderingen op vlottende activa andere	651	0	0	0
dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handels-				
vorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)				
Andere financiële kosten	652/9	40.981	46.473	55.803
Niet-recurrente financiële kosten	66B	0	0	0
WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR VOOR BELASTING (+)/(-)	9903	-138.494	-18.189	418
Onttrekking aan de uitgestelde belast.	780	0	0	0
Overboeking naar de uitgestelde belast.	680	0	0	0
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT (+)(-)	67/77	0	0	0
Belastingen (-)	670/3	0	0	0
Regularisering van belastingen en terugneming	77	0	0	0
van voorzieningen voor belastingen				
WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR (+)/(-)	9904	-138.494	-18.189	418
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	789	0	0	0
Overboeking naar de belastingvrije reserves	689	0	0	0
TE BESTEMMEN WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR (+)(-)	9905	0	0	0
Enkele gegevens uit de toelichting zijn:				
VOL 5.12	BTW aan de onderneming (aftrekbaar)	7145	101.000	177.201
VOL 5.12	BTW door de onderneming	9146	279.775	339.411

Van begin- naar eindbalans

1. Inventaris:

- Afsluiten boekjaar dmv opmaken van de inventaris
- “Elke onderneming verricht ter goeder trouw, ten minste eens per jaar de nodige opnemingen, verificaties, onderzoeken en waarderingen om op een door haar gekozen datum de inventaris op te maken van al haar bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook, die betrekking hebben op het bedrijf, en van de eigen middelen daaraan verstrekt. De inventaris wordt ingericht overeenkomstig het rekeningstelsel van de onderneming. Nadat alle rekeningen in overeenstemming zijn gebracht met de gegevens van de inventaris, worden ze samengevat en beschreven in een staat, zijnde de jaarrekening.”

- **Inventaris = gedetailleerde staat van alle activa en rechten enerzijds en alle passiva en verplichtingen anderzijds.**
- **De boekhoudkundige registraties moeten aangepast worden aan de werkelijkheid weergegeven in de inventaris.**

2. Regularisatieboekingen

- Vrij complexe aangelegenheid
- Om getrouw beeld van de werkelijkheid te geven ⇨ regularisatieboekingen nodig
- Soorten:
  1. *Afschrijvingskosten*
  2. *Voorraadwijzigingen*
  3. *Herklassering schulden > 1 jaar*
  4. *Overboeking BTW-rekeningen*
  5. *Waardeverminderingen*
  6. *Voorzieningen*
  7. *Dubieuze debiteuren*

2.1 Afschrijvingskosten

-Materiële vaste activa

Duurzame werkmiddelen

- Benuttingsperiode van meerdere jaren
- Veroudering / slijtage waardoor waarde daalt

Goed activeren (balans) en

afschrijven : balanspost (in min) en resultatenrekening (in +)

▪ Afschrijvingen

- Aankoopwaarde (AW) als kosten spreiden over meerdere boekjaren (= de geplande gebruiksduur)
- Jaarlijkse afschrijving = $AW / \text{fiscale duur}$
- $AW - \text{geboekte afschrijvingen} = \text{netto boekwaarde}$

Voorbeeld

2210 Gebouwen AW

1.000.000

BALANS

2219 Geb. geboekte afschrijvingen

50.000   Netto boekwaarde

31/12/x1   950.000

31/12/x2   900.000

31/12/x1

6302 Afschrijvingen MVA

RESULTATEN

50.000   REKENING
over boekjaar x1

2.2 Voorraadwijzigingen

▪ Voorraadwijziging

- Alle aankopen worden tijdens het jaar in de resultatenrekening geboekt
- kost van de niet verkochte eenheden tegenboeken (rek.609 voorraadwijziging)
- naar balansrekening “voorraden”

➤ Situatieschets

• Beginvoorraad = 0		
• Aankoop 800.000 eenheden aan € 2 per stuk		
• Verkoop 700.000 eenheden aan € 3 per stuk		
D	604 Aankopen HG	C
		D 704 Verkopen HG C
1.600.000		2.100.000
Boekhoudkundige winst		
€ 500.000		

Werkelijke winst

- Verkoopprijs van de verkochte goederen

$$700.000 \text{ stuks} \times \text{€ } 3 = \text{€ } 2.100.000$$

- Kostprijs van de verkochte goederen

$$700.000 \text{ stuks} \times \text{€ } 2 = \underline{\text{€ } 1.400.000}$$

$$\text{werkelijke winst} \quad \text{€ } 700.000$$

$$\text{Boekhoudkundige winst} \quad \text{€ } 500.000$$

$$\text{Werkelijke winst} \quad \underline{\text{€ } 700.000}$$

$$\text{Verschil} \quad \text{€ } 200.000$$

Oorzaak: kostprijs van de goederen die aangekocht zijn tijdens het boekjaar maar niet verkocht (100.000 stuks), is opgenomen in de resultatenrekening.

voorraadwijziging boeken

$$\text{Omzet} \quad 2.100.000$$

$$\square \text{ Aankopen (kosten)} \quad 1.600.000$$

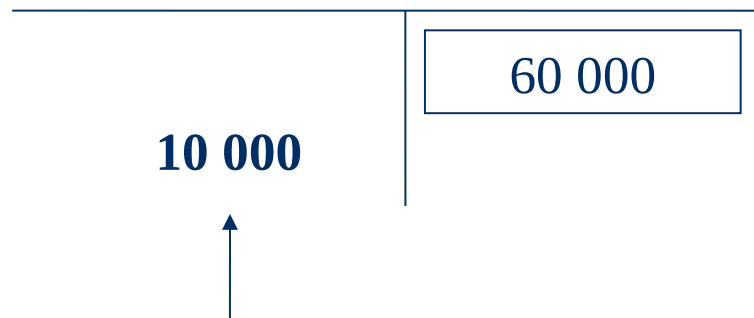
$$\square \text{ Voorraadwijziging (- of +)} \quad - 200.000$$

$$\square \text{ Bedrijfswinst} \quad 700.000$$

2.3 Herklassering schulden > 1 jaar

- Leningen met looptijd over meerdere jaren
  - Elk jaar deel van leningsschuld aflossen
  - Deel dat afgelost wordt mag niet meer als schuld op meer dan één jaar beschouwd worden → overboeken naar schulden ≤ 1 jaar

D 1730 Lening > 1 jaar C

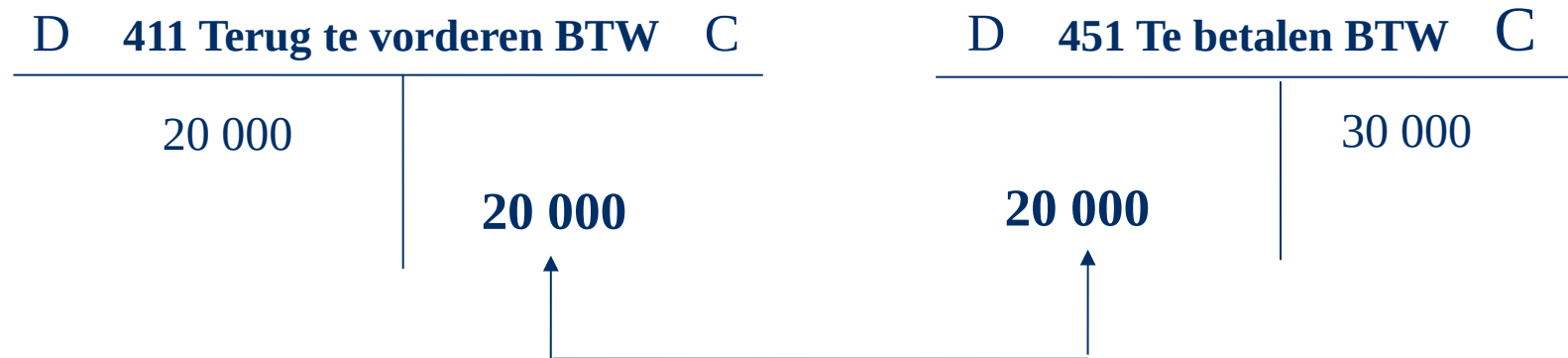

D 4230 Leningen > 1 jaar die C
binnen het jaar vervallen

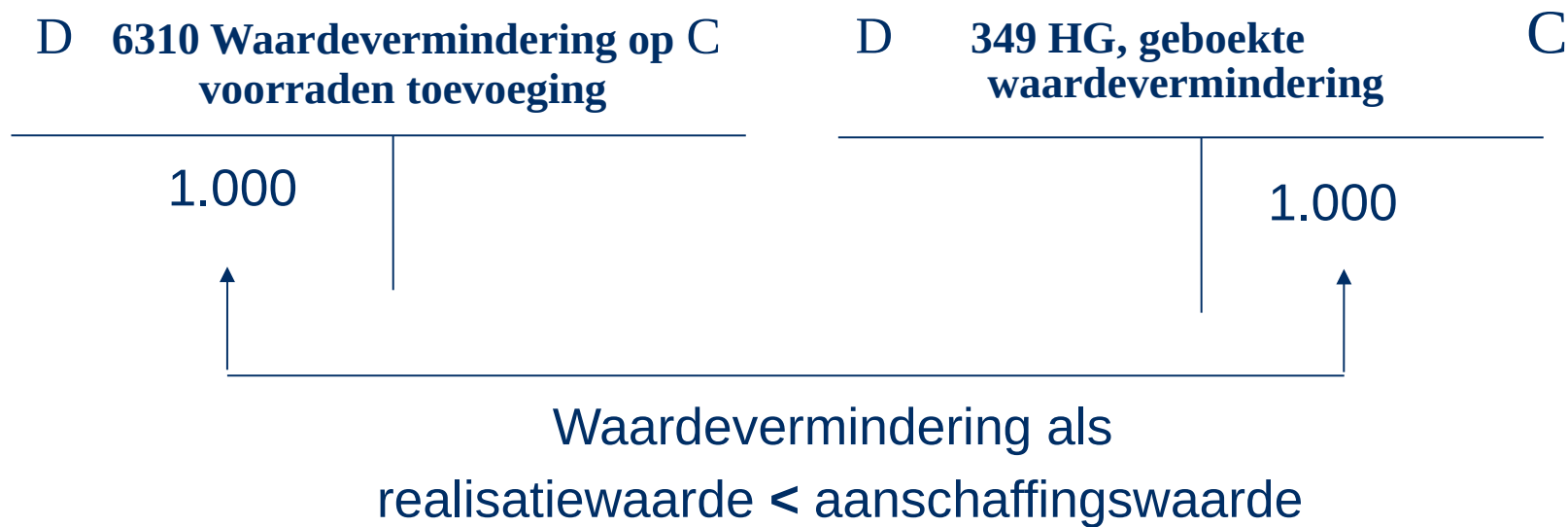

2.4 Overboeking BTW-rekeningen

- Tijdens boekjaar:
  - bij elke aankoop → 411 BTW op aankopen
  - Bij elke verkoop → 451 BTW op verkopen
- Einde boekjaar:
  - beide rekeningen regulariseren zodat er nog maar 1 rekening overblijft
  - Het kleinste saldo overboeken naar de rekening met het grootste saldo

2.5 Waardeverminderingen

2.6 Voorzieningen

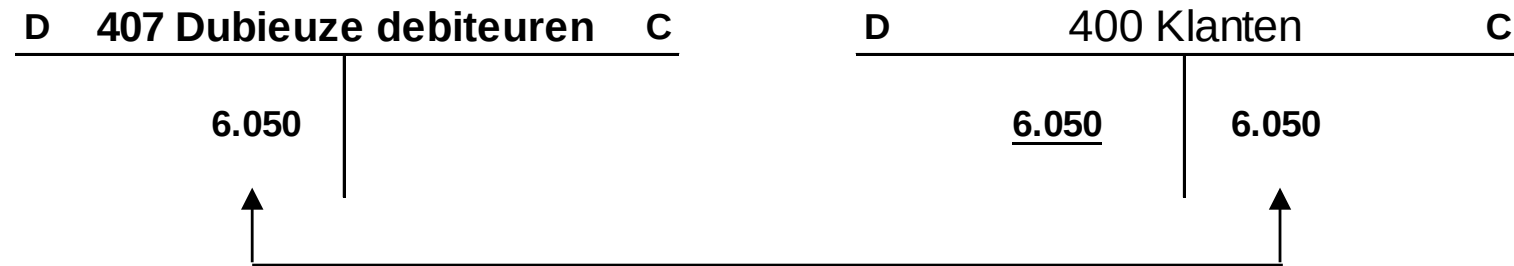
- “Voorzieningen voor risico’s en kosten beogen naar hun aard duidelijk omschreven verliezen of kosten te dekken die op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn, doch waarvan het bedrag niet vaststaat.”
- Betreft enkel een boekhoudkundige verwerking, staat volledig los van het “sparen” van liquide middelen

2.7 Dubieuze debiteuren

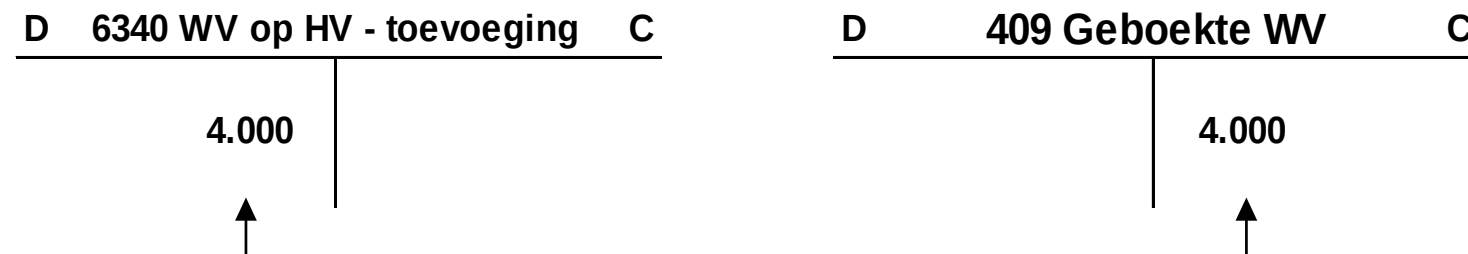
- Verkoop + vordering (rek.400) boeken
- Indien inning “twijfelachtig” wordt
  - vordering overboeken (rek. 407 dubieuze debiteuren)
  - Voor “het geschatte verlies” op de vordering een waardevermindering (rek. 6340) boeken in de res.rek. ten opzichte van een afname van de vordering op de balans (rek. 409)
    - Waardevermindering enkel voor de waarde ZONDER BTW
- Bij definitief faillissement of vordering => afhandeling boeken
- Voorbeeld

Verkoopwaarde goederen € 5.000 + 21% BTW € 1.050

Geschatte verlies € 4.000 (op de waarde van de goederen)

3. Bepaling resultaat v/h boekjaar

- Na alle regularisatieboekingen in journaal en grootboek kan de definitieve proef- en saldibalans opgesteld worden
- Uit de saldibalans kunnen we het resultaat v/h boekjaar afleiden

4. Bestemming v/h resultaat v/h boekjaar

totaal opbrengsten (klasse 7)

totaal kosten (klasse 6)

resultaat van het boekjaar

- na het boeken van de resultaatsverdeling zullen de resultatenrekening (kosten/opbrengsten) en de balans (actief/passief) in evenwicht zijn

Winst = 150:
2/3 blijft in de onderneming en wordt overgedragen naar het volgende boekjaar; 1/3 wordt uitgekeerd als dividend

Winst = 150:
2/3 blijft in de onderneming en wordt overgedragen naar het volgende boekjaar; 1/3 wordt uitgekeerd als dividend

The diagram illustrates the relationship between the Balance Sheet (BALANS) and the Profit and Loss Statement (RES. REK.).

BALANS (Balance Sheet):

- Actief (Assets):** (Empty box)
- Passief (Liabilities and Equity):**
  - Eigen vermogen (Equity):** 100
  - Schulden (Liabilities):** 50

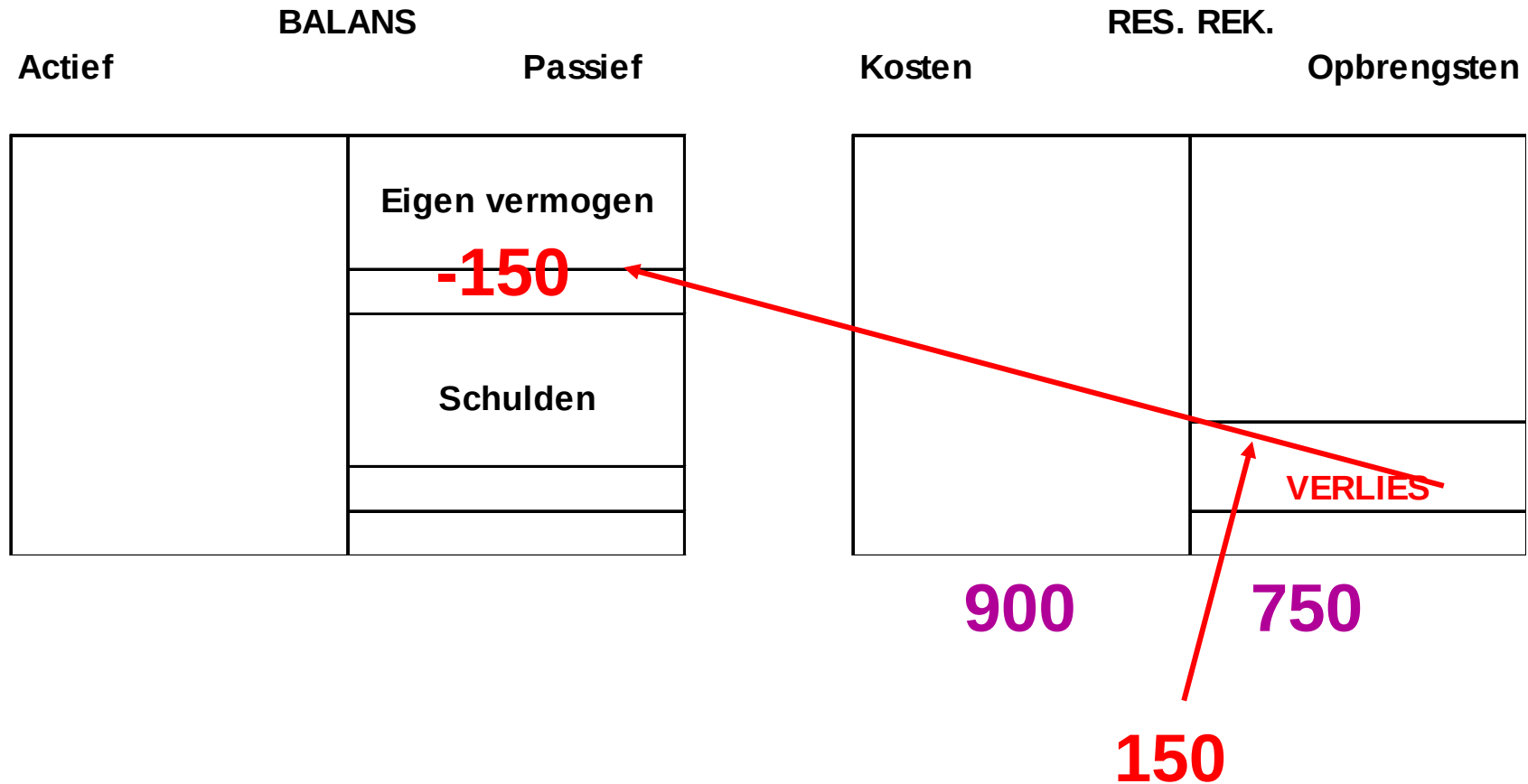
RES. REK. (Profit and Loss Statement):

- Kosten (Costs):** 750
- Opbrengsten (Revenues):** 900
- WINST (Profit):** 150 (Calculated as 900 - 750)

Arrows indicate that the profit of 150 from the RES. REK. is added to the initial equity to reach the final equity of 100 in the BALANS.

Verlies:

Wordt overgedragen naar het volgende boekjaar

5. Opstellen van de jaarrekening

- Na het verwerken van het resultaat kunnen de resultatenrekening en de eindbalans opgesteld worden
- Uiteraard worden in deze definitieve resultatenrekening en de eindbalans alleen de saldi van respectievelijk de resultatenrekeningen en balansrekeningen opgenomen

Nog enkele begrippen

- (bedrijfs)EBIT = recurrente bedrijfsopbrengsten – recurrente bedrijfskosten
- (bedrijfs)EBITDA = (bedrijfs)EBIT +
+ Niet-kaskosten van bedrijfs- en financiële aard
- Netto Cashflow =
Winst (of verlies) van het boekjaar na belastingen + niet-kaskosten